

BARNKONVENTIONEN

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. I barnkonventionens artikel 45 finns inskrivet att det är UNICEFs uppgift att kämpa för att barnkonventionen efterlevs.

1. Som barn räknas varje människa under 18 år.
2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
4. Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter. Där det behövs ska stater samarbeta internationellt.
5. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppfostran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfylla.
6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
7. Barn har rätt till ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.
8. Barn har rätt till sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släktförhållanden.
9. Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.
10. Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.
11. Varje stat ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.
12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
13. Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.
14. Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.
15. Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.
16. Barn har rätt till ett privatliv.
17. Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.
18. Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppfostran och utveckling, med statens stöd.
19. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.
20. Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.
21. Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.
22. Barn på flykt har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.
23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.
24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
25. Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.
26. Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.
27. Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.
28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.
29. Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.
30. Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.
31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.
32. Barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.
33. Barn ska skyddas från narkotika.
34. Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.
35. Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.
36. Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.
37. Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
38. Varje stat ska säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
39. Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
40. Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
41. Om det finns bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
42. Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
- 43-45. Regler om hur barnkonventionen följs upp och vad stater ska göra för att följa den.
- 46-54. Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen.